

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Aleksander Stępkowski

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie ze skargi K. D.,

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Białymstoku w sprawie o sygn.
I ACa 2228/23,

z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w Białymstoku,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 15 stycznia 2025 r.,

1. oddala skargę;

**2. oddala wniosek pełnomocnika Skarbu Państwa - Prezesa Sądu
Apelacyjnego w Białymstoku o zasądzenie kosztów
postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.**

Aleksander Stępkowski Mirosław Sadowski Paweł Wojciechowski

ł.n

UZASADNIENIE

Pismem z 23 sierpnia 2024 r. (data nadania) K. D. (dalej: „skarżący”) złożył skargę na przewlekłość postępowania toczącego się przed Sądem Apelacyjnym w Białymstoku pod sygn. akt I ACa 2228/23. Skarżący wniósł o:

1. stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie o sygn. akt I ACa 2228/23 zawisłej przed Sądem Apelacyjnym w Białymstoku,
2. wydanie sądowi rozpatrującemu sprawę zalecenia podjęcia postępowania w sprawie;
3. zasądzenie od Skarbu Państwa na jego rzecz kwoty w wysokości 20.000,00 zł,
4. zasądzenie od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego – kosztów niniejszego postępowania.

W uzasadnieniu Skarżący podniósł, iż żąda stwierdzenia przewlekłości powyższego postępowania m.in. z uwagi na to, iż proces nieuzasadniony czasowo i długotrwały, od którego mija już 12 miesięcy. Skarżący argumentował dalej, iż ma to znaczący, negatywny wpływ na jego kondycję finansową.

Odpowiedź na powyższą skargę, złożył Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku. W piśmie z dnia 9 grudnia 2024 r. wniósł o oddalenie skargi w całości oraz o zasądzenie od skarżącego na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg. norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu pisma Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku wyjaśnił, że w niniejszej sprawie nie można stwierdzić beczynności ani opieszałości Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Nie wystąpiły odstępstwa od czasu zwyczajowo koniecznego do wykonania czynności niezbędnych do rozpoznania sprawy Skarżącego. Postępowanie w tej sprawie nie jest prowadzone w sposób rozwlekły.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jest niezasadna i zasługiwała na oddalenie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora

i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość postępowania”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Ustawa nie określa terminu, po upływie którego następuje przewlekłość postępowania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że stan taki będzie miał zasadniczo miejsce w przypadku beczynności sądu drugiej instancji w zakresie wyznaczenia terminu rozprawy apelacyjnej, przekraczającej 12 miesięcy (tak np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 9 stycznia 2019 r., I NSP 4/18; z 10 czerwca 2020 r., I NSP 67/20; z 21 lutego 2018 r., III SPP 3/18). Jednocześnie należy zaznaczyć, że dla oceny, czy w danej sprawie doszło do przewlekłości postępowania, znaczenie ma nie tylko sam sztywny upływ czasu, ale wymagają również rozważenia wszystkie okoliczności wpływające na przebieg danego postępowania – w tym również podejmowane przez sąd czynności oraz postępowanie skarżącego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że przewlekłość postępowania może nastąpić zarówno wtedy, gdy sąd nie podejmuje żadnych czynności, jak i wtedy, gdy je podejmuje, ale są one nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 lutego 2016 r., III SPP 53/15).

Jak wynika z akt niniejszej sprawy apelacja skarżącego, została rozpoznana w dniu 31 października 2024 r. wyrokiem oddalającym apelacje obu stron. Uwypuklenia wymaga, iż strony wniosły apelacje odpowiednio 23 i 17 października 2023 r., zaś akta sprawy do Sądu Apelacyjnego wraz ze złożonymi apelacjami, wpłynęły w dniu 27 listopada 2023 r.

Wyrok sądu odwoławczego został wydany w dniu 31 października 2024 r., należy zaznaczyć, że okres rozpoznawania sprawy przez Sąd Apelacyjny nie przekroczył 12 miesięcy, jak to podnosił skarżący w przedmiotowej skardze.

Zdaniem Sądu Najwyższego, na podstawie wyżej wskazanych okoliczności sprawy, nie można stwierdzić beczynności ani opieszałości Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, gdyż nie wystąpiły odstępstwa od czasu zwyczajowo koniecznego do wykonania czynności niezbędnych do rozpoznania sprawy skarżącego. Analiza akt prowadzi do wniosku, że – wbrew twierdzeniom skarżącego – w sprawie były podejmowane odpowiednie czynności zmierzające do jej rozpoznania. Zatem nie można uznać by okres ten prowadził do naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, orzekł jak w pkt 1 sentencji.

W pkt 2 postanowienia Sąd Najwyższy *a contrario* na podstawie art. 98 k.p.c. oddalił wniosek pełnomocnika Skarbu Państwa- Prezesa Sądu Apelacyjnego w Białymstoku o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Podkreślenia wymaga, iż Skarb Państwa – Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku występuje w niniejszym postępowaniu w charakterze uczestnika, nie zaś przeciwnika procesowego czy strony, stąd Sąd Najwyższy nie znalazł podstaw do uwzględnienia tego wniosku.

Ze względu na to, że w sprawie nie doszło do przewlekłości postępowania, a sprawa została merytorycznie rozpoznana, brak było podstaw do wydania Sądowi Apelacyjnemu w Białymstoku zalecenia podjęcia czynności zmierzających do możliwie jak najszybszego zakończenia postępowania.

Aleksander Stępkowski Mirosław Sadowski Paweł Wojciechowski

ł.n

[a.ł]